

Gaziantep Bildirgesi: Göç ve Yerinden Edilmeye Yönelik Yanıtlarda Acil Durumdan Dayanıklılık Yaklaşımına Geçilmeli

Dört kıtadan 30'u aşkın belediye başkanı Göç ve Yerinden Edilmeye Yönelik Yerel Çözümler Uluslararası Forumu'nda Gaziantep Bildirgesi'ni kabul etti. Bildirge, göç ve zorla yerinden edilmeye yönelik yerel çözümler için küresel ve bölgesel olarak üzerinde uzlaşılan ilkelerin hayata geçirilmesindeki iyi uygulamalara odaklanıyor.

Gaziantep, Türkiye, 27 Kasım 2019 - Birleşmiş Milletler kuruluşları, hükümetler, belediyeler, şehirler, uluslararası ve yerel STK'lar, özel sektör ve sivil toplumdaki paydaşlar ile bir araya gelen 13 ülke ve 4 kıtadan belediye başkanları, 26 ve 27 Kasım'da Gaziantep'te düzenlenen Göç ve Yerinden Edilmeye Yönelik Yerel Çözümler Uluslararası Forumu'nda mevcut yerel yanıtların güçlendirilmesinin önemine vurgu yapan bir bildirgeye imza attı.

Cenevre'de 17 ve 18 Aralık 2019'da eşbaşkanlığı Türk Hükümeti tarafından yapılacak Küresel Mülteci Forumu'na birkaç hafta kala yayımlanan Gaziantep Bildirgesi, belediyeler ve şehirlerin Aralık 2018'de kabul edilen Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat (GCR) ile Güvenli, Düzenli ve Kurallı Göç için Küresel Pakt (GCM) tarafından öngörülen kritik rollerinin tanınması temeline dayanıyor.

Gaziantep'teki Forum, insani yardım ve kalkınma yanıtları arasında köprüler kuran ve farklı kalkınma aktörlerinin kendi özel yetki alanları doğrultusunda ortak sonuçlar için beraberce çalışmalarını öngören Yeni Çalışma Yöntemi (NWOW) gibi yaklaşımların önemine dikkat çekti.

BM Genel Kurulu tarafından Aralık 2016'da onaylanan Yeni Kentsel Gündem'in (NUA) hayati önemini altını çizen Gaziantep Bildirgesi, Suriye krizine verilen yanıtta iş birliğine ilişkin 2018-2019 Bölgesel Mülteci ve Dayanıklılık Planı'nın üzerine inşa ediliyor. Bildirge ayrıca Aralık 2018 tarihli Marakeş Belediye Başkanları Bildirgesi'ne ve Güney Afrika Durban'da bu ayın başlarında kabul edilen Göç Konusunda Yerel Eyleme Çağrı belgesinde öngörüldüğü şekilde taahhütleri eyleme çevirmeye odaklanan Belediye Başkanları Mekanizması'nın çalışmalarına da güçlü bir atıfta bulunuyor.

Forum katılımcıları, uyum bakış açısı ile mültecilerin ulusal sistemlere dahil edilmesi konusunda Türk hükümetinin yenilikçi ve ileri görüşlü liderliğine, ayrıca Gaziantep gibi şehirlerde Büyükşehir Belediyelerinin yerelleştirilmiş eylemlerine de övgüde bulundu. 2014 yılından bu yana dünyada en fazla sayıda mülteciye ev sahipliği yapan ülke olan Türkiye, dayanıklılık ve kalkınma yaklaşımlarının insani yardıma dair çalışmalara nasıl katkı sağlayıp kritik bir katma değer sunabildiğini de ortaya koydu.

Gaziantep Bildirgesi ile belediye başkanları ve paydaşlar, karmaşık mülteci ve göç durumlarına müdahalede küresel olarak acil durumdan dayanıklılık yaklaşımına geçiş çabalarını desteklemeyi taahhüt ediyor. Başkanlar ve paydaşlar ayrıca, sürdürülebilir şehirler ve güçlü kurumlara ilişkin 11. ve 16. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na özellikle atıfta bulunarak Bildirgeyi Aralık 2019'daki Küresel Mülteci Forumu'na sunma konusunda da anlaştılar.

Temmuz ayında New York'ta düzenlenen 2019 Üst Düzey Siyasi Forumu (HLPF) da mülteci ve göç konularına odaklanmıştı. Belediye başkanları, mülteciler ve göç konusunda belediye düzeyinde verilen yanıtları güçlendirmede Gaziantep Bildirgesi ilkelerini, bundan sonraki HLPF yıllık incelemelerinin temel bileşenleri olarak desteklemeyi kabul etti.

Gaziantep Bildirgesi, mülteciler ve göç konusunda acil durumdan dayanıklılık ve kalkınmaya yönelik yerel düzeydeki yanıtların başarıyla uygulanmasındaki kilit unsurları da vurguluyor.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın (özellikle SKA 11 ve SKA 16'nın) yerelleştirilmesi konusunda farkındalık yaratmak, örnek yerel yanıtların tekrarlanması ve ölçeklenmesini destekleyen şehir ağlarını güçlendirmek, yerel düzeyde istihdam yaratmak ve özel sektör ortaklıkları kurmak, ayrıca başarılı bir

entegrasyonun başlıca temeli olan koruma ve sosyal korumayı sağlamak da bu kilit unsurlar arasında yer alıyor.

Bildirgede ayrıca çok düzeyli yönetişimin, sivil toplumun, toplumsal cinsiyet eşitliğinin, sosyal uyumun ve aynı zamanda nitelikli hizmetlere kapsayıcı erişimin uzun vadeli başarı için önemi ve yeni teknolojilerin, inovasyonun ve veri yönetiminin kilit rolü vurgulanıyor.

Bildirgede belediye başkanları ve paydaşlar, şehirlerin güvenli, kapsayıcı ve sürdürülebilir yaşam ortamları sağlama konusundaki küresel çabaların merkezinde yer almasının önemini vurgulamayı taahhüt ediyor. Mülteci ve göçmen topluluklara daha iyi hizmetlerin sunulması için yenilikçi yaklaşımlar oluşturma konusunda belediyelerin kaynaklarla desteklenmesi için uluslararası donörler ve diğer finans kaynakları ile çalışmanın önemi de vurgulanıyor.

Bildirge ayrıca, göçmenler ve yerinden edilen topluluklar için dijital araçların erken entegrasyonunu da teşvik ediyor. Belediyeler ayrıca, göç, yerinden edilme ve yerel kalkınma ile ilgili küresel tartışmalara, başarılı yaklaşımlar içeren pratik örnekler yoluyla katkıda bulunma taahhüdünde bulunuyor.

Bildirge, mülteciler ve göçmen nüfusun başarılı bir şekilde entegrasyonunun örneklerini vurgulamak ve desteklemek için medya ile çalışmanın önemini de altını çiziyor. Belediye başkanları, göç ve yerinden edilme konusuna müdahale için şehir düzeyinde ortaklıklar oluşturma ve ilgili yerel kalkınma ortaklarından oluşan ağlar kurma konusunda çalışma taahhüdünde de bulunuyor.

Göç ve Yerinden Edilmeye Yönelik Yerel Çözümler Uluslararası Forumu 26-27 Kasım tarihlerinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (GBB), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Uluslararası Göç Örgütü (IOM), Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi Vakfı (WALD), Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) ve Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Teşkilatı (UCLG-MEWA) tarafından Gaziantep'te düzenlendi.

Forumun bir başka sonucu da, UCLG-MEWA Sosyal Kapsayıcılık Komitesi'nin Göçle ilgili bir Küresel Görev Gücü oluşturması olacak. Bu Küresel Görev Gücü, Gaziantep Bildirgesi'nin taahhütlerinin yerine getirilip getirilmediğini takip eden bir ağ görevi görecek.

Bildirge, ilgili tartışmaları beslemek üzere Küresel Mülteci Forumu (GRF), Küresel Göç ve Kalkınma Forumu (GFMD) ve ona bağlı Belediye Başkanları Mekanizması ile İnsan Hareketliliği, Göç ve Kalkınma için Küresel Belediye Başkanları Forumu ve UCLG Kongresi ile de paylaşılacak.

Gaziantep Bildirgesi'ne municipalforum2019.org adresinden ulaşılabilir.

Daha fazla bilgi için: *Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Derman Kahraman dermankahraman@gmail.com; Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Faik Uyanık faik.uyanik@undp.org; Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Selin Ünal unal@unhcr.org; Uluslararası Göç Örgütü (IOM), Lanna WALSH, lwalsh@iom.int; Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi Vakfı (WALD), Ezgi Öziş, e.ozis@wald.org.tr; Türkiye Belediyeler Birliği (TBB), Tuğba Ereken, tugba.ereken@tbb.gov.tr; Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Teşkilatı (UCLG-MEWA), Yasemin Alhayek y.alhayek@uclg-mewa.org; BM Türkiye, Ahmet Parla, parla@un.org*